

**Értékes Hajdú-Bihar – Vármegyénk kincsei
2024. 04. 22. Döntő**

MEGOLDÓKULCS

1. Kirakó

2. Szókereső

L	D	Y	Z	T	Ö	R	L	E	Y	P	E	Z	S	G	Ő	F	I	F	Á	I	F	P	Ü	S
H	M	J	R	Ü	Ó	S	R	Ú	O	A	K	N	I	L	Á	P	Y	L	Ö	K	R	Ő	T	Z
T	A	R	B	O	Z	J	É	D	F	Á	É	V	D	Ú	Z	O	X	L	Ú	Ü	N	Ú	Á	E
Á	G	L	W	K	V	G	N	E	E	R	N	L	J	Ő	Ú	Q	L	I	J	E	F	B	T	N
T	Y	Ü	A	V	Z	K	F	Ü	R	E	D	I	A	N	N	A	B	Á	L	W	R	A	K	T
N	A	É	U	S	Á	F	S	M	T	M	M	T	Í	A	G	L	T	H	V	D	É	J	C	E
Z	R	B	T	Ú	I	Í	S	Z	Ő	R	E	G	I	R	Ó	Z	S	A	T	Ő	Ó	A	R	S
C	A	Y	V	É	U	C	U	K	Ó	R	T	P	T	R	Ó	Ü	C	M	Á	Ü	Z	I	Ü	I
Í	K	F	G	J	K	N	S	M	Z	K	X	P	I	Á	L	R	K	A	N	E	Q	H	Ö	P
D	Á	R	R	Ö	Z	F	Ü	I	E	P	O	N	Á	Ö	Z	K	É	G	X	W	U	A	E	A
Y	C	Ö	Q	P	H	E	Á	C	P	S	T	D	Ö	L	A	Á	Z	Y	D	P	D	L	T	P
Ü	M	C	M	K	A	M	H	M	É	K	C	K	H	V	I	Ü	S	A	D	Z	A	Á	S	R
Z	É	C	Ü	R	F	E	É	B	S	Z	E	Á	O	E	L	N	D	R	J	Í	Ó	S	N	I
M	Z	S	Z	É	K	E	L	Y	K	A	P	U	L	Ö	K	R	K	T	D	V	K	Z	R	K
K	X	Z	T	Ö	L	Ö	K	A	Ö	Z	Ü	I	Á	A	L	R	Á	A	É	K	M	L	É	A
E	A	E	G	R	I	B	I	K	A	V	É	R	N	Y	K	A	G	N	Í	I	D	É	Z	Ü
Á	J	W	Ó	V	G	F	T	Ü	R	U	Á	Ú	G	Ó	K	S	Q	Y	U	Z	K	O	E	R
J	Ó	O	Ü	Z	Á	G	Í	Z	I	É	I	T	O	K	Z	A	Ő	A	J	S	É	M	É	N
K	A	R	I	K	Á	S	O	S	T	O	R	B	S	E	Á	B	R	T	Á	W	P	L	N	Á
G	S	M	Z	V	F	G	Z	C	Í	W	A	K	M	Í	P	K	U	S	R	U	H	N	Ü	Ö
Ö	K	T	E	H	S	T	Í	Ü	J	M	R	I	J	R	T	Ú	O	X	P	Ü	Q	K	B	B
A	H	E	R	E	N	D	I	P	O	R	C	E	L	Á	N	C	P	É	C	V	K	R	P	Ö
E	Ó	B	N	M	M	Í	N	Ó	D	O	Ö	S	B	M	A	K	Ó	I	H	A	G	Y	M	A
M	A	G	Y	A	R	C	I	M	B	A	L	O	M	T	Y	Ö	G	T	Y	Ö	Y	X	U	Ú
M	E	R	P	K	O	A	T	R	O	T	S	O	B	O	D	Z	F	G	N	E	Ú	Z	É	F
Ó	A	H	Q	D	F	C	F	Ü	V	H	F	T	L	W	M	Ó	T	A	G	O	R	Á	T	P
V	Z	Ó	L	E	I	R	E	Z	S	D	Ó	M	Y	L	Á	D	O	K	P	R	O	T	L	H
K	V	E	R	Ü	D	O	É	V	L	Ü	M	É	Ü	D	Ö	L	U	N	D	Ü	G	B	C	K

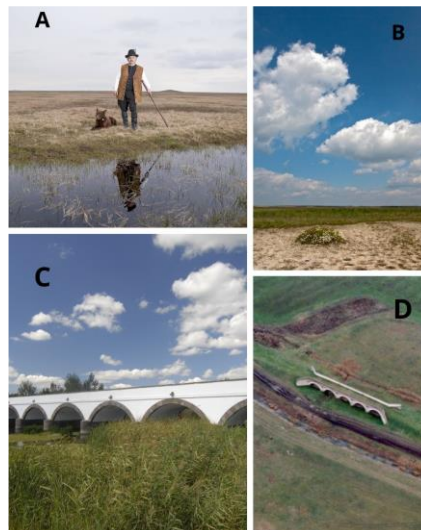
1 pálinka, 2 törkölypálinka, 3 szikvíz, 4 magyar akác, 5 magyar akácméz, 6 makói hagyma, 7 fröccs, 8 kürtőskalács, 9 törley pezsgő, 10 egri bikavér, 11 szőregi rózsatő, 12 szentesi paprika, 13 Fertő, 14 Herendi porcelán, 15 Halasi csipke, 16 tárogató, 17 magyar cimbalom, 18 Kodály-módszer, 19 a magyar tanya, 20 karikás ostor, 21 Füredi-Anna bál, 22 székelykapu, 23 Bajai halászlé, 24 dobostorta, 25 lángos

3. Ismerd fel

1.

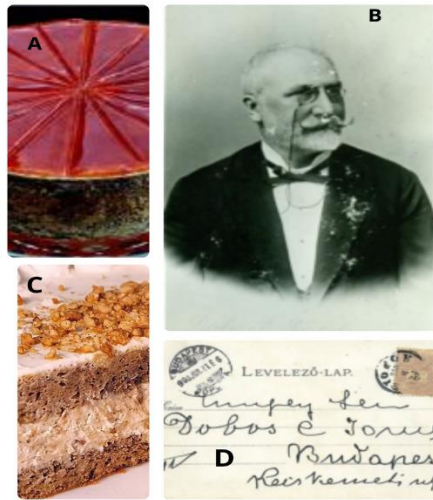
2.

3.

4.

5.

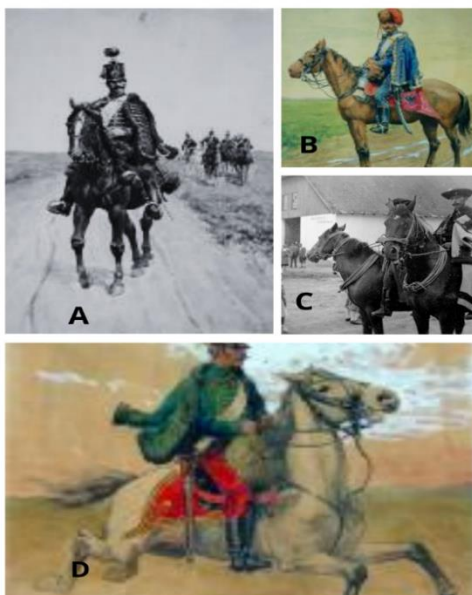

6.

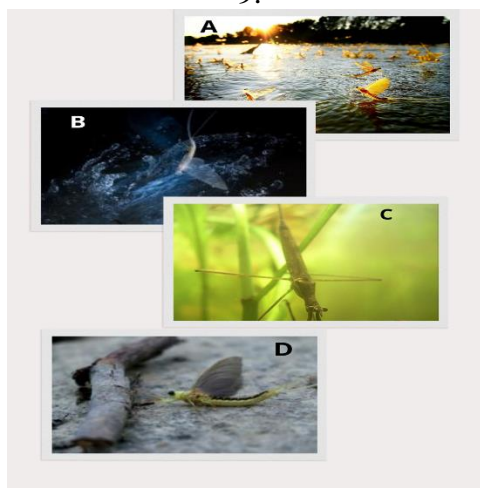
7.

8.

9.

10.

Sorszám	Melyik kép nem Hungarikumot ábrázol? Írd be a kép betűjelét!	Írd be a Hungarikum megnevezését!
1.	D	A matyó népművészet
2.	D	Hortobágyi Nemzeti Park – A puszta
3.	B	Unicum
4.	C	Dobostorta
5.	E	Füredi Anna- bál
6.	B	Lángos
7.	C	Magyar Huszár
8.	D	Puskás Ferenc életműve
9.	C	Tiszavirág és tiszavirágzás
10.	B	Kassai-féle lovasíjász módszer

Melyik hangszer nem Hungarikum a hallottak közül?	
Sorszám	2 (hegedű)

Nevezd meg a másik két hangszert	
1.	tárogató
2.	magyar cimbalom

4. Feladatlap

1. feladat IGAZ / HAMIS TOTÓ

1. A Hortobágyi Nemzeti Park mellett, hogy Hungarikum, az UNESCO által nyilvántartott világörökség listán is szerepel.
  - igaz
  - hamis
2. A cimbalom két verővel ütve megszólaltatott húros hangszer, a citerafélék családjába tartozik.
  - igaz
  - hamis
3. A Teqball egy teljes mértékben magyar gyökerekkel rendelkező futballon alapuló sport, mely átmenet a lánbtenisz és a tenisz között.
  - igaz
  - hamis
4. Az Alsó- Tisza- Vidéki juhásznóták és hagyományos előadásmódok a Nemzeti Értékek kategóriába tartozik.
  - igaz
  - hamis
5. Mathiász Jánosnak köszönhető, hogy a hazai, termő szőlő ültetvényeket károsító nagy filoxéra járvány idején felismerte, hogy Tokaj meghatározó szőlőfajtái Kecskemét homokjában átvészelték a járványt.
  - igaz
  - hamis
6. A Rubik- kocka 2017-ben került a Hungarikumok listájára.
  - igaz
  - hamis
7. A több százezer magyar katolikus és keresztény hívő részvételével minden év pünkösdjén megtartott búcsú Szlovákia Felvidéki területén, néhány kilométerre az Esztergom-Párkány határátkelőtől található Csíksomlyón, szabadtéri szentmise keretében zajlik.
  - igaz
  - hamis
8. Károli Gáspár nem csupán fordítója, hanem egyben gondozója, szerkesztője és kiadója is volt a Vizsolyi Bibliának.
  - igaz
  - hamis
9. Április 24-én, Szent György napján berajzolják a szőlőhajtásokat a Szőlő Jövésnek Könyvébe Kőszegen. A hagyomány szerint a helyi gazdák Szent György napján

mutatják be a város előljáróinak a szőlőhajtásokat, ennek alapján, a hajtások fejlettségéből lehetett következtetni a várható termésre.

- igaz
  - hamis
10. Torockó Épített Öröksége a Zalai- dombság lábánál található.
- igaz
  - hamis
11. A magyar cimbalom 16. századi fúvós hangszer, mely 2020-ban került a Kiemelkedő Nemzeti Értékek listájára.
- igaz
  - hamis
12. A pozsonyi kifli mákkal vagy dióval töltött sütemény, amely 2023 óta Hungarikum.
- igaz
  - hamis
13. A Széchenyi-hársfasor a cenki Széchenyi birtok építészeti, kertépítészeti eleme.
- igaz
  - hamis
- 13+1. A Bajai és a Tiszai halászlé között kizárólag az a különbség, hogy az egyiket dunai halakból, a másikat pedig tiszai halakból készítik.
- igaz
  - hamis

2. feladat

KARIKÁZZÁTOK BE A HELYES VÁLASZT!

1. Az alábbiak közül melyek találhatóak a Hungarikumok Gyűjteményében?
- Zsolnay porcelán
  - Herendi porcelán
  - Hollóházi porcelán
2. A Tokaji Történelmi Borvidék hány települést foglal magába?
- 43
  - 27
  - 65
3. A hungarikum védjegy színei a következők:
- zöld, fehér
  - piros, fehér, zöld
  - piros, kék, zöld
4. Dobos C. József melyik évben adta át féltve őrzött receptjét a Fővárosi Cukrász és Mézeskalácsos Ipartestületnek?
- 1899
  - 1906
  - 1924

5. Irinyi János, a zajtalan és robbanásmentes gyufa feltalálója 1817-ben született Erdélyben, a Bihar megyei Albison. Az Irinyi arborétum mellett található az Irinyi család sírkertje, ahol végső nyugalomra helyezték. Melyik ez a település?
  - Berettyóújfalu
  - **Létavértes**
  - Hajdúhadház

6. A legszigorúbb natúrkozmetikai előírásokat követő, kizárólag a legjobb minőségű bioalapanyagok – friss gyógynövények, gyümölcsök, zöldségek – felhasználásával készült kozmetikumok. Az előállításához szükséges több, mint 100 féle növény nagy részét saját bioültetvényen termesztik? Kiről lett elevezve a Hungarikum?
  - Marcsi néni
  - **Ilcsi néni**
  - Joli néni

7. A mai napon hány Hungarikumot ismerünk?
  - 73
  - 91
  - **89**

8. Kabay János magyar feltaláló, kutató vegyész életművének központi eleme a morfingyártást megreformáló, és azóta is meghatározó két speciális találmánya. A világ összes gyógyszergyárában a mai napig a nevéhez fűződő módszerrel állítják elő a növény száraz szalmájából az orvoslásban elengedhetetlen alapanyagot képező morfint. Melyik ez a növény?
  - búza
  - kukorica
  - **mák**

9. A család története egyet jelent a magyar gasztronómia és vendéglátás történetével. A dinasztia és az étterem konyhafőnökei, cukrászai által komponált ételek - a palóc leves, az Újházi-tyúkhúsleves, a Kárpáti fogas, a Somlói galuska, a Rákóczi-túrós - mára már a magyar konyha nélkülözhetetlen fogásaivá váltak. Melyik családról beszélünk?
  - **Gundel**
  - Neumann
  - Béres

10. Melyik A magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló törvény száma?
  - 2014. évi XX. törvény
  - **2012. évi XXX. törvény**
  - 2010. évi XV. törvény

5. Kóstoló

1. Nevezd meg a tányéron látható termékeket!
2. Karikázd be, hogy melyik termék nem Hungarikum!
3. Amennyiben tudod, írd be a várost, ahol az adott terméket gyártják. (Több válasz is lehetséges!)

1.

Sorszám	Megnevezés	Város
1.	TÉLISZALÁMI	SZEGED
2.	KOLBÁSZ	GYULA/BÉKÉSCSABA
3.	TURISTA SZALÁMI	

2.

Sorszám	Megnevezés	
1.	PAPRIKA	SZENTES
2.	VÖRÖHAGYMA	MAKÓ
3.	FOKHAGYMA	

3.

Sorszám	Megnevezés	
1.	FÜSZERPAPRIKA	KALOCSA / SZEGED
2.	PIROSARANY	KECSKEMÉT
3.	SŰRÍTETT PARADICSOM	HATVAN

4.

Sorszám	Megnevezés
1.	KÜRTÖSKALÁCS
2.	POZSONYI KIFLI
3.	MÉZESKALÁCS